

stupnika parlamentarnu večinu. Tim jednim udarom promjenjena je situacija u Ugarskoj, pa dugotrajna dosadna kriza ulazi u sasvim novu fazu. Sadašnja vlast s težkom će mukom danas doći do većine u parlamentu. No iako nekako tu većinu skupi svakome je jasno, da takova većina ne odgovara mišljenju većini izbornika. Pa onda oponzija je preko noći postala tako jaka, da se protiv njezine volje neće moći stvarati važni zaključci, zbog kojih se je kriza rodila. Čar Košutova imena ne može više da uzdrži na okupu stranku, u kojoj je Hugo kuhalo, dok nije užavril nezadovoljstvo neodvisnih elemenata. Košut nije nikad slavio kao neki državnički veleum, on je samo živio od velikog kapitala svoga otca. Bečki dvor je vrlo vješt znao i taj kapital unistiti učinivši sina buntovnika i revolucionara — ministrom u tajnim savjetnikom. Sada stojimo možda pred velikim dogodnjima: ponovnim sukobom između krune i jakе magjarske opozicije. Oko Justha se okuplja opozicija, koja se protivila Andrássyevoj izbornoj Vremenu¹, koji je redovno dobro obavešten o aktuelnim pitanjima međunarodne politike, iznosi ove zanimljive podatke o kritičnom stanju austro-ugarskih financija: „Kada se u finansijskim krugovima Londona ili Pariza razpravlja o bježnem stanju finansija u Austriji, međunarodni financiste vazda govore: To je posljedica antisemitizma! Doista, činjenica, da su iz parlementa uklonjeni židovi zajedničkim nastojanjem kršćanskih socijala i njemačkih nacionalaca, ozovljili je protiv Cislitana međunarodne finansijske sfere, a naprotiv udobrovili spram Ugarske. No glavnim uzrocima ekonomiske dekadance i finansijske krize u Austriji smatraju se njezina nenaravna i ubitačna sveza sa Ugarskom i neprestane žrtve životnih probiti ciele države njezinog saveznika Njemačkoj. Financijalno razsolilo Ugarske u bitnosti je dublje od austrijskoga, ali se priskriva industrijom, koju država podupire, pak drugim fiktivnim finansijskim poduzećima. Židovi su u Ugarskoj gotovo sav zemljišni posjed dobili u svoje ruke. Njima služe magjarski velikaši, koji su kod njih zaduženi, pa u parlamentu primišle zakon, koji poljudijske radnike pretvara u kmetove. Da Ugarsku ne podupire plaćanjem i vjerjesiom Austrija, krah njezina gospodarstva bio bi već davno gotov fakt. S pomoću dualizma, toga ploda pruskog pobjeda g. 1866. Ugarska, t. j. magjarska oligarhija sa židovima uživa pogodnosti položaja velevlasti, oslanjanjući se na vojsku, koja ima da slomi odpor ugnjetavanih narodnosti, pa sveudiljiv nameće nove dače većini pučanstva. Po Austriji, i osobito po zemlje češke krune, koje sve to moraju dobro plaćati, bilo bi k u kamo bolje razkinuti svaku svezu sa Ugarskom, nego li da bude i dalje od nje eksplorirana.

Drugi je razlog finansijskom razsulu Austrije njezin postepeni gubitak na trgovini u Levantu i na Balkanu, koja gotovo posveta prelazi na Njemačku. Taj gubitak postao je još veći pod uplivom aneksije Bosne, turskoga bojkota i sukoba sa Srbijom.

Bečki odlučujući krugovi: ustremiše svoj pogled u Berlin, očekujući odante savjetu ili pomoći. No i njemačke su financije u težkom položaju bez obzira na procvat njemačke industrije i trgovine, a uz to njemački finansijski krugovi imaju malo pouzdanja u ekonomski i politički položaju Austro-Ugarske pa se žacaju smještati u njoj svoje glavnice. Njemačkoj industriji sada pomažu francuske glavnice i krugovi u Beču obraćaju se na Berlin, da posreduje za austrijski zajam u Parizu ili da nagovori francuske novčare da smjeste svoje glavnice u Austro-Ugarskoj. Zanimljivo je, da li je Njemačka izvesti Austriju iz nevolje na račun Francuske?

D o položaju naših zastupnika u Beču.

(Zakasnio za proši broj).

Povukla me jučer želja, da pohodim sastavniku dr. Račiću, koji je, kako je našo javljava, da je ministarstvo zaključilo u najskorije

kojega domaćega velikaša, u bojazni dule da ostanu u dosadanjoj državnoj razcjepljenoći, pa i nadalje budu izvrženi na valam ugarskih kraljeva, uviđeše, da drugo im ne preostaje nego da pristanu na ponudu Kolomanu i da ga briju za hrvatskoga kralja.

Glavne točke ugovora između hrvatskih župana i ugarskoga kralja sačuvala nam je stara trogirska bilježka.

U Križevcu izdano bude pismo ugovora svakom od 12 plemena napose; u arhivu Zrinjskih (prije Šubića), našao se njihov prepis. Sjedinjena na to vojska ugarska i hrvatska povelja ravnio na Biogradu i Hrvati okružile god. 1102. Kolomana kraljem Hrvatske.

* * *

Ovako se dovršuje, piše hrvatski povjesničar, prva velika doba povijesti naroda hrvatskoga s velikim porazom, jer kad narod primi kralja tudje krv, svejedno je kao kad osobni čovjek promjeni svoje rodno ime. Održće se po neki način djedova svojih, koji su svu slavu i snagu svoju savijali oko kralja svoje krv, jer se s častnim imenom kralja svoje krv, i narodno

vreme obustaviti ratovanje u Maroku. Španjolska će vojska obustaviti ofenzivu, jer se nada, da će najduže za dvije tri sedmice uspijeti pregovori za mir sa Kabilima.

Situacija u Grčkoj je svakim danom gora i opasnija. Među časnicima mornarice rek bi sve vrije, te se bojati ponovnog ustanka. Vlada gleda na svaki način, da sto blaže postupa s onima, koji su sudjelovali u Typaldosovoj urobi. Pustila je već na slobodu one častnike, koji su Typaldosov proglaši podpisali, a niesu i djelom u urobi sudjelovali. Mončad triju oklopniča, potjerala je častnike, koje je častnički savez postavio kao kontrolu. Vlada zatajuće pojedinsti o ovom urobu.

Kritičan položaj austro-ugar. financija.

Londonski dopisnik petrogradskog „Novoga Vremena“, koji je redovno dobro obavešten o aktuelnim pitanjima međunarodne politike, iznosi ove zanimljive podatke o kritičnom stanju austro-ugarskih financija: „Kada se u finansijskim krugovima Londona ili Pariza razpravlja o bježnem stanju finansija u Austriji, međunarodni financiste vazda govore: To je posljedica antisemitizma! Doista, činjenica, da su iz parlementa uklonjeni židovi zajedničkim nastojanjem kršćanskih socijala i njemačkih nacionalaca, ozovljili je protiv Cislitana međunarodne finansijske sfere, a naprotiv udobrovili spram Ugarske. No glavnim uzrocima ekonomiske dekadance i finansijske krize u Austriji smatraju se njezina nenaravna i ubitačna sveza sa Ugarskom i neprestane žrtve životnih probiti ciele države njezinog saveznika Njemačkoj. Financijalno razsolilo Ugarske u bitnosti je dublje od austrijskoga, ali se priskriva industrijom, koju država podupire, pak drugim fiktivnim finansijskim poduzećima. Židovi su u Ugarskoj gotovo sav zemljišni posjed dobili u svoje ruke. Njima služe magjarski velikaši, koji su kod njih zaduženi, pa u parlamentu primišle zakon, koji poljudijske radnike pretvara u kmetove. Da Ugarsku ne podupire plaćanjem i vjerjesiom Austrija, krah njezina gospodarstva bio bi već davno gotov fakt. S pomoću dualizma, toga ploda pruskog pobjeda g. 1866. Ugarska, t. j. magjarska oligarhija sa židovima uživa pogodnosti položaja velevlasti, oslanjanjući se na vojsku, koja ima da slomi odpor ugnjetavanih narodnosti, pa sveudiljiv nameće nove dače većini pučanstva. Po Austriji, i osobito po zemlje češke krune, koje sve to moraju dobro plaćati, bilo bi k u kamo bolje razkinuti svaku svezu sa Ugarskom, nego li da bude i dalje od nje eksplorirana.

Drugi je razlog finansijskom razsulu Austrije njezin postepeni gubitak na trgovini u Levantu i na Balkanu, koja gotovo posveta prelazi na Njemačku. Taj gubitak postao je još veći pod uplivom aneksije Bosne, turskoga bojkota i sukoba sa Srbijom.

Bečki odlučujući krugovi: ustremiše svoj pogled u Berlin, očekujući odante savjetu ili pomoći. No i njemačke su financije u težkom položaju bez obzira na procvat njemačke industrije i trgovine, a uz to njemački finansijski krugovi imaju malo pouzdanja u ekonomski i politički položaju Austro-Ugarske pa se žacaju smještati u njoj svoje glavnice. Njemačkoj industriji sada pomažu francuske glavnice i krugovi u Beču obraćaju se na Berlin, da posreduje za austrijski zajam u Parizu ili da nagovori francuske novčare da smjeste svoje glavnice u Austro-Ugarskoj. Zanimljivo je, da li je Njemačka izvesti Austriju iz nevolje na račun Francuske?

D o položaju naših zastupnika u Beču.

(Zakasnio za proši broj).

Povukla me jučer želja, da pohodim sastavniku dr. Račiću, koji je, kako je našo javljava,

ime proučio poštovanje med narodi, jer je na zastavi Krešimirovača bilo samo ime hrvatsko.²

Da je ovu veliku narodnu katastrofu i našnu pjesmu svojim tužljivim glasom dostojno popratila, o tom valjda nitko neće podvjetiti, i tu pjesmu našao je Vitezović, a mi je ovde donosimo.

U top gorj organ gor, Liepa Mare suze toči:
A ugor koli igra;
Liepa Mare koli vodi, Njoj na glavi zlatni kruna,
Zlatni kruni, sitni biser, Zlatni kruni, sitni biser,
Popušnino tlijetar Njoj što meni sva ljeput?
I odnesi Mari krunu, Aj vi moje crne ruce?
Zlatni kruni, sitni biser, Grda čete muža gledat!
Ljuto civil ljape Mare; Aj rumene usne moje,
„Vajme meni, tugo moja!“ Koga čete odsad ljubit?
Tko bi meni krunu našo, Vajme tužna! Čemu li sam?
Zlatno moje, biser sitni, Aj vi moje biele ruke,
Njegova je bliba“! Grda čete muža grlit!
A i kruni, i kruni, Mari, Ljuto tuži liepa Mare,
To mi čuj, ter dolete, S gradim teče muzen hodit.
Hoće oni kruni naši, Ljuto tuži liepa Mare,
Ištu krajem, ištu morem, Ljuto tuži, ter se kume:
Magari hitri najduj Zlatni kruni, sitni biser.
Zlatni kruni, sitni biser.

Jedini ljetopisci ugarski kažu za Kolomanom, da je bio prava rugova i ljudskoj spodobi: razrok, rutav, čorav, grbav, hrom i jecav.

(Nastavak će se).

nost već poznato, bio nedavno Röhnghenovim zrakama, uzornim električnim motorima i najmodernijim aparatima uređen. Vredno je u istinu vidjeti i pohotiti ovaj uzor-zavod, ovo humanitarno poduzeće liečnika-čučenjaka. U istom sam sanatoriju doznao, da se u njemu nalazi i zastupnik don Frane Ivanisević, poznat veoma dobro Vašem dopisniku još iz mlađih dana sa Školskih klupa.

Pohodio sam ga i dao se s njim u dugi i prijateljski razgovor.

Upozorio sam ga na pisanje nekih novina o nadimjima dogodnjima u klubu dalmatinskih zastupnika u Beču, napose o sumnjičenju zloglasnog Bakšiš Projacu u „Našem Jedinstvu“, da je bilo intrigu i slijanja nesloga. On mi je na to ovo prijavio i na moju želju objavio, da priobčim u Vašem listu.

Dne 29. oktobra povratio sam se iz Beča, jer su sjednice u parlamentu odgodjene. Na putu mi je pozila rana na nozi, na prstu palcu, tako da sam, dva dana kašnje morao amo na operaciju, da ne bude gore. Osam je dana da sam u krevetu. Ne čitam novina, a da sam uzmognem potanje odgovoriti o svim vescinama. Sto se piše u „N. Jedinstvu“. Vi znate kako ozbiljni ljudi o tome misle i shvaćaju. Možda su i druge novine, koje mi napominjate, bile netočno objavljene. U stvari evo što je bilo:

— U prošlom pranjaljnom zasjedanju, dogodio se, kako Vam je možda i poznato, razkol u našem klubu, u sveziji Južnih Slavena i Beču.

— Jest, poznato mi je, četvorica dalmatinskih zastupnika izstupila je iz sveze.

— Eh pa dobro. Mogu Vam iskreno reći, da smo svi ostali požališi taj istup, ali, kako ćeš da vidisti, u parlamentarnom je životu ta posljedica bila neizbjegljiva za njih, prema njihovom političkom shvaćanju. Stvorilo je naime klubsko pitanje. Narodna sveza t. j. i Slovenci, odlučili glasovati proti vladu, dotično proti proračunu, jer je Slavenska Jednota postavila na opozicionalo stanovište. Ova četvorica nije bila toga mnenja. Zatražio stoga od Sveze, da im dozvoli da se utegnu pri glasovanju. O tomu je imala pasti odluka u sjednici Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica dakle sada imala da odluče za sebe, hoće li se podvri zaključku većine i glasovati proti proračunu ili izstupiti iz Sveze. Ovi su odabrali ovo drugo i privlači svoj izlup iz Sveze. To je bila naravna posljedica činjenica, pa stoga nije ipšto istina, što se bruna po novinama, da smo mi te zastupnike izbjegli ili da se je slijala s naše strane nesloga. Nama je u istinu bilo žao, da su oni istupili. Dokaz Vam je najbolji u tomu, da smo svih naših 15 glasova dali njima u prilog; nuda je većina od 17 zaključila protivljenje. Nije s naše strane ni kašnje uzmanjalo nastojanja, da se ona četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdanje vlasti. Ona su četvorica opet povrate u naš klub Jugoslavena. Po njihovoj smo poruci mogli dozvati, da su oni spravni, da se povrate u Sveziju južnih Slavena, kada bi ona izšla iz Narodne Sveze. U njoj smo svi od našega kluba — osim pet odustalih — dakle petnaestora, bili prisutni i glasovali njima u prilog, biva, da im se dozvoli abstencija, dočim su sedmainsatnici od slovenskoga kluba glasovali protu tomu većinom, kako vidite, od dva glasa. Prema tomu je dakle bilo odlučeno, da se glasuje nepouzdan

oni naši carinarski i finansijske straže činovnici VIII. i IX. rangovnog stepena, koji su svu svoju službu navršili i koji se ničemu više nisu mogu, izdaju iz službe i neka podiju u zasluženo stanje mira, e da onim jadnicima, koji su udrušeni od tjesnoće, ostave malo mesta da mogu odahnuti i oživiti.

Općemo u ovom listu napomenuti one činovnike finansijske straže, koji su svu službu navršili, i ti su; Nadpovjerenik VIII. činovničkog stepena „Benković“, nadpovjerenik IX. čin. stepena „Boban, Lukanić, Bulat, Miletić Matković i Matas, te 2 povjerenika X. čin. stepena, Graf i Hagendorfer. Dakle 9 činovnika na broju, to vam je skoro polovica cijelog činovničkog stanja financijske straže u Dalmaciji.

A znate li, Štovanji čitaoci, za koji iznos gori imenovani činovnici služe? Za ništa! Ne baš za ništa, već ćemo tačno izračunati svaku paru: Kad bi gornji činovnici pošli u mirovinu, primali bi u ime penzije cijelu dosadašnju njihovu plaću i 2/3 doplate aktivnosti. Izgubili bi dakle jednu trećinu ove posljednje doplate, koja trećina za činovnika IX. rangovnog stepena iznosi 200 kruna na godinu. Ama, činovnici toga stepena, u četvrtom stupnju službe, nisu beriva, kao što su gori imenovani: Boban, Bulat, Lukanić i t. d. dok aktivno služe, moraju plaćati u ime mirovinskog doprinosa, dođnji iznos od 163,40 K. što kad se odobje od 200 kruna doplate aktivnosti koje bi u mirovini izgubili, ostaje ravnokratno 36,60, tako da danas gori imenovani činovnici služe za cijeli 10 para, jednako 5 novčića na dan.

Ele se ljudi božji osvistite i nemojte drugga gušiti bez vaše koristi. Podignite u mirovinu i počinite, kad možete počiniti; što već čekate?

Pokrajinsko finansijsko ravnateljstvo neće da ih s uredu pošalje u mirovinu, jer se boji, da bi tada u finansijskoj struci talijansku izezla, jer napomenuta gospoda izključivo talijanski uredaju.

Nekoliko carinskih činovnika i povjerenika finansijske straže (dvaju nižih stepena) izazlili su zboru finansijske straže.

Iz grada i okoline.

Pripomoćno društvo za učenje srednjih škola u Šibeniku sprema svoja društvena pravila, koja će do kojih biti dostavljena na odobrenje nadležnoj vlasti. Pouzdano je očekivati, da će djelatnost ovog pripomoćnog društva sve to većna rast i tim zajamčiti potrebnu djalicu napredak i uspjeh u naucima.

Naš zastupnik Dr. Ante Dulić krenuo je jučer odavale u Zadar, odakle će se polovicom narednog mjeseca povratiti u Šibenik na stalni boravak.

Hrvatskom Sokolu u Mandalini da posećaste usponmu preminulog mu starješine brata Josipa Mikela darovaše: Tičić Mate, zapovjednik Epidaura 3 K; Grdaković Pero, kapetan 2 K; Tičić Ezezelj, kadet 2 K; S. P. 2 K; Mrsa Vice 2 K; Spetić Ivan 3 K; Čoko Mire 2 K; Kadić pl. Aloiz 2 K; Zorman Mate 1 K; Jakovljević Pasko 2 K; Vrhovac Josip 3 K; Marko i Tina Drezga 4 K. Svoj gospodari darovateljima od srca zahvaljuje Uprava „J. seoskog hrvatskog Sokola“ u Mandalini.

Družbi sv. Ćirila i Metoda u Istri, poklanja gosp. Kamil Ivon, radi rješenja jednog ne-sporazumka pri igri „bitka“ . . . . . K 3-
Prije izkazanii 671-70
Skupa K 674/70

Samo napred za našu Istru!

Druga umjetnička izložba hrvatskog društva „Medulić“ otvorila se prije nekoliko dana u Ljubljani na „Tivoli“ u paviljonu R. J. kopića. Izložile su svoje redove hrvatski umjetnici: Borelli, knjegnjer Zoe 14, Bakovac Vlaho 8, Dešković Branimir 10, Duković T. 1, Jakšić Flora 3, Katunarić Ante 2, Kokotović Dusani 1, Kraljner Radivoj 3, Krizman Tomislav 13, Marinović Miho 9, Meneghelli-Dinčić Virgil 3, Meštrović Ivan 11, Milić Dragutin 3, Rački Mirko 12, Rašič Marko 54, Rendić Ivan 1, Bosandžić Tomo 5, Tišović Ivan 2, Udravić Angello 2 i Vidović Emanuel 29; ukupno 189 radova. Našim umjetnicima želimo najbolji uspjeh, a braći Hrvatima, koje vodi put u ili kroz Ljubljana preporučamo posjetiti izložbu. Ulaznina je samo kruna.

Nova brojčavna postaja otvorit će se početkom dojednog prošnjice na Stankovcima obliće i političkog kotara Benkovač.

Oproštenje bilježovine za podnesne upravljene c. k. zavod za kušnju živeža. Odpisom 21. rujna o. g. br. 49911, upravljaljstvo, domaća tvornica rješenja, da podupustilo je c. k. ministarstvo finacija, da podupusti c. k. zavodu za kušnju živeža ili potrošnjički, upravljeni na c. k. zavod za kušnju živeža, kojima se traži kušnje živeža ili potrošnjički, po smislu tarifne stavke 44. sl. g. zakona 9. veljače 1850. (D. Z. L. br. 50), budući gosti imali povoda da se tuže na postupanje konobara u restauraciji mog hotela, kao što donosi dolična vijest u „Hrvatskoj Rječi“ od 16. li-

jenu u promet od istog molitelja ili pak od trećih osoba.

U zaštiti Šibenskog vina izdalo je občinsko upraviteljstvo oglas slijedećeg sadržaja: „Da se zapriče krčmarenje vanjskog vina krimice ili inače u Šibeniku uvezena i da se osigura prodaja i povoljna cijena vinskog proizvoda mjesnih vinogradara podpisano je občinsko Upraviteljstvo na temelju vladine obznane 12 maja 1849. p. z. l. br. 29 i okružnike Zemalj-Odbora od 24. jula t. g. br. 4252 odlučilo, da odseći unaprijed pri izdavanju dozvolina za prodaju vlasničkog vina postupa sa svom strogošću i oprezenošću, vodeći nad tim svestranu kontrolu putem svojih organa. Dozvolinica će se izputzati samo onim osobama o kojima se stanovito znade da kao posjednici vinograda imaju za prodaju vlasničkog proizvoda, a izpuštat će se samo za onolik rok, u koliki dotičnik može da to svoje vino izproduzira.“ — Šibenik 14. studenoga 1909. — Dr. K. Kovačević, vlastnik hotela de la Ville.

Izvoz drvila. Odputovali su iz naše Luke iz skladišta „Steinbeiss“ parobrod „Dante“ za Napulj, „Balaton“ iz Rouena „Ruggero di Flores“ za Genovu. Kreću dubrovački parobrod „Epidauro“

stopada br. 382. Došao sam slučajno u trag jednom bezčastnom činu, baš onog konobara koji je služio u ono vrijeme kod mene na koje se odnosi vijest „Hrvatske Rječi“ i usled toga predao sam stvar u ruke suda. — U interesu P. N. gosta pazit će u buduće još strožije da se takova što više ne događa, premda sam i prije oštro pazio. P. N. gasti dobre bi činili kad bi oni eventualno nepodobno postupanje konobara prijavili meni kao vlastniku, i pregledali svaki put račune konobara i upozredili ih sa cijenama jestvenika koji se načini uvele u gostoni na razpoloženju. Na ovaj način jedino bi se stalo na svakom eventualnom zlorobljenju kakvog konobara. — Šibenik 14. studenoga 1909. — Dr. K. Kovačević, vlastnik hotela de la Ville.

„Nikoga ne svjetujem da šalje pod svoj račun ribu Grčku; — to je veliki rizik i pogibelj, da mu sve ove izgubljeno. Grčki trgovci veoma nerado gledaju tudjinca, koji hoće da u njihovoj kući prolazi pod svojim imenom sa suhom i poslonjem ribom; a opet je veoma težko naći i ugoditi tržište, koje nije u nijednoj zemlji tako raznoliko, kao što je u Grčkoj.“

„Grčki trgovac najradje kupuje, kad sam vidi vrstu, a to je bolje i za nas, pošto je nove — za gotovo. Jesi li mi ribu postao — čekaj pare — dok se povrati lanjski snieg. Nije prvi put, da su naši ljudi postali ribu u Grčku, pa da su izgubili do prebijene pare. Trgovci su se vadili sa ovim, sa onim, pa napokon i tim, da riba nije se mogla prodati iako hoće onaj, koji ju je postao da će mu se povrati nazad. Plati carinu uvoza u Grčku, plati ponovno carinu iz Grčke u Austriju, teretnicu i ostalo, ode i glavnica, a kad onda? U prošlak, pa da je i najjači naš ribar i trgovac u ovakovoj trgovini. Mi ne moramo smetnuti s umu, da je Grčka majdan izvoza naše slane i poslonjene ribe, te ako nam ovo uzmanjka da je za nas zlo i naopako.“

S ovog razloga naši zastupnici na parlamentu moraju uložiti vas svoj upliv, kod ministra trgovine, pa makar i privatnim putem, kad na žalost parlament ne djeluje, da upotrebi barem priliku razvratnog stanja u Grčkoj da nastoji uložiti svoj upliv, kako bi Grčka snizila carinu na našu suhu i poslonjenu ribu, a za uzvrat tome, da bi naša carevina ponustila ribe nešto na uvozu suhog grožđa iz Grčke.

Mi smo obavješteni bili, da je g. ministar trgovine bio spravovan to učiniti, ali mu je uzmanjaka ona podpora, na koju se je on morao osloniti.

S ovog razloga mi pozivljemo sve naše občine bez razlike u kojima ribarstvo igrava važnu ulogu, kao što je zemaljski odbor, kad sabornje na okupu, sve naše ribarske zadruge, zadržani savez, kad nemamo ribarskog društva i trgovacke komore, kojima jednini ribari krvavno doprinaju usvoje doprinose, da se dignu i da ustanu na obranu pravednih ribarskih interesata, t. j. da traže od ministarstva, neka se makne i ne traži od Grčke vlade snizenje carine na suhu i poslonjenu ribu, a na uzvrat tome da snizji carinu na suhu grožđu u našu carevinu, koje dolazi iz Grčke.

Ako mi budemo ovo propustili, ako mi budemo stali prekršteni ruki, naši će ribari biti upropaseni, a štetovani za hiljadu i hiljadu kruna, jer sve srdjeć i druga slana riba prošlog leta će nam propasti, a tim ribar osironašen nastradati, da se više nikad ne osivi na svoje noge, a i onaj trgovac, koji je s njim dielio srce i nesreću u težkom zvanju.

Ima još nešto. Tudji tvornice i tudji kapitali u našoj zemlji misleći uticu naših trgovaca i domaće tvornice sredala, nakupovale su silu svježe ribe i poslovi su je (sama Societé preko 15.000 barila). Ova riba poslovena je, ali možemo miline duše reći, da samo pravi utakmice domaćim trgovcima. Tudjinske tvornice turaju u svjet ovako poslovenu ribu uz koju mu dragi cijeni, uz koju naši domaći trgovci i ribari svoj proizvod dati nemogu, a onda je naravno, da danas, kad narod ne gleda vrstu, već nizku cijenu, vrata našoj suhoj i poslonjenoj ribi i kod kuda ostaju zatvoreni. Tako ovim tripti? Tripti domaći trgovci, tripti domaći kapital, ali u prvom redu tripti ribar. Utvrdite li i dalje utakmice tudjeg kapitala u našoj zemlji u običe, a u ribarstvu napose, mi ćemo dobiti to, da će domaće tvornice sredjala propasti, ali s njima će propasti i naši ribari, jer kad tudji kapital postane gospodar ljetnog ribanja u našoj kući, on će, jer je moćan, zavrnući vrata našem siromašnom ribaru, koji će morati sklapati s njim onakov pogodbu za prodaju ribe, kakovu mu tudjin bude diktirao.

Ne bismo mnogo pogrešili, kad bi ntvrdili, da je uprav tudjinski kapital krov zaštiti prodaje naše slane ribe, kao i to, da je ovaj isti kapital krov sklapanjem ugovora među našom carevinom i Grčkom, a to zato i samo zato, da se utuče domaći trgovci, da se utuče domaći kapital, a da nad njegovim ruševinam podigne se i zagospodruje tudjin.

Ovo govorimo otvoreno i iskreno sva-komu, jer ovako jest i za ovim se ide. To se

opaža već danas. Prije nego su tudjinci u našoj kući razširili svoja krila, domaći tvorničari plačali su ribu od 30–36 K po q. danas, kad su oni zagospodavali i stvorili ovo nesnosno stanje, cena je od 12–15 K po q. Kako iz ovoga jasno protizlazi, dok tudjin ide za tim da utiče domaćeg sina u trgovini, on nam ubija i jednog ribara, jer dio utakmice pada na njegova ledja.

Evo nam najboljeg primjera, evo nam najboljeg dokaza zašto nam je ribar siromah i zašto nam ribarstvo propada. Mi već odavna upiremo prstom u ovu rak-ranu našeg sveobčeg blagostanja, ali rebi da ljudi neće danas razumiju, misleći, da mi pišemo ove redke tako samo da udovoljimo prostoru lista. Ne, gospodo narodni zastupnici, ma kojoj stranci tipidalni, ne, gospodo trgovčići i obrtničkih komora, ne, gospodo načelnici naših primorskih i zagorskih občina, ne, gospodo na zemaljskom odboru i pomorskoj vlasti, mi ne pišemo ove redke radi koje kakove ambicije, već ih pišemo da vas iako nezнате upozorimo na činjenicu, kako u našoj zemlji tudjin, poduprt od tudjina imamo, da utiče domaće sinove i da upropasti domaći obrt. Stara je poslovnica da svak sebi sreću kroji, a ta bi morala zavladati i biti občina u naši i u ovom pitanju. Sva zemlja moralna bi skočiti, sva zemlja imala bi biti složna i u svemu podpmogati domaći obrt i domaće trgovce. Javna Stampa bez razlike moralna bi domaćim trgovcima posvetiti svoje simpatije. Ali

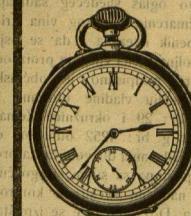
ako hoćemo, da odolimo utakmici tudjeg kapitala i tudjinskih tvornica, ribe u našoj zemlji, moramo ići za tim da postignemo sveobču organizaciju ribara i tvorničara. Ovo je jedini način, da se spasimo i da tudjina, koji nas danas liže, odbijemo prije nego li okrene batini, kojom će nas po ledjima.

S ovog razloga s veseljem smo pozdravili predlog zastupnika Lupisa u saboru za osnivanje ribarskog društva, jer u tome vidimo samo početak boljih dana, koji mora da svamu našem ribarstvu i ribarskom obrtu. Mi gojimo čvrstu nadu, da će sabor netom se opet saštati u prvim svojim sjednicama primiti, (a žalimo što nije odmah kako je predlagao zast. g. Drinković) predlog Lupisa i tim podati pravac kojim je našem ribarstvu koracati, kako da se dovine do svoje slobode, procvata i veličine, što mu mi svim srcem želimo. Dok se ovome zbude, tražimo od svih faktora, koje smo gori spomenuti, da ustanu na obranu ribarskih interesa i da porade sve moguće, bilo kod ma koje vlasti, a u prvom redu kod ministra trgovine, a to odmah, kako da se spasi prije neg propadne kapital, koji leži u hiljadama i hiljadama barila i srđela, što feži u skladistima na našim obalašima. Svaki dan otezanja novi je gubitak, a kad bi osvanuo april, a riba ostala nerazpršđana katastrofa je gojova i tudjin sa svojim kapitalom slaviti će triumf.

Hrvatska tiskara (Dr. Krstelj i dr.)
Vlaštak, izdavatelj i odgovorni urednik Josip Drezga.

◆◆◆ Čudo industrije!

Samo 3 Krune 40 para

nickel anker-remontuiru sistem. Roskopf sa zaklopčem, liepim lancem, sa čvrstom 30 sati idućim anker-strojem, sa liepim kazalom za sekunde stojeći na pravim dijamantom samo 5 kruna.

Udova Marija Holcerz

Krakov 63, St. Gertrudy 29.
Ilustrirani členik sa više nego 1000 slika zlatnih i srebrnih stvari, na zahtjev badava i franko.

Hrvati i Hrvatice!

■ ■ Pomozite Družbu ■ ■

Sv. Ćirila i Metoda

Svoj k svome!

Svim našim trgovcima preporuča se najtoplje.

„Gospodarska sveza“

centrala za ukupnu kupoprodaju u Ljubljani.

Registr. zadruga sa ograničenim jamstvom. Zastupnik na Trst, Istru i Dalmaciju: Štefko Hanibal Škerl, Trst, Via Giorgio Galatti, Telefon 2110. Prodaja na veliko: grah, kupus, krumpir, žito, brašno, petrolej, ulje, slame i t. d. 10–24

Odjava.

Čast mi je javiti p. m. občinstvu, naškoj, trgovcima i obrtnicima, da sam nudio doskora otvoriti ovdje prvu ovakvu vrsti na našem jugu.

Tvornica papirnatih vrećica za trgovacku porabu.

Nato sam se odlučio i zastolog, što se došle iz ovakove stvari moralu naše občinstvo obratići van pokrajine ipoduprati svojim novcem tuđu poduzeću.

Mjela tvornica papirnatih vrećica biti će uređena sasvim po zahtjevima moderne tehnike i biti će snabdjevana sa onim raznolikim materijalom, što zasjeca u ovaj obrat. Prava tomu očekujem, da cu u ovom poduzeću biti izdašno podpođeno i, počasen cijenjenim narucbama iz svih zemalja, gdje je našeg naroda.

Šibenik, 21. listopada 1909.

Ante Zoric
trgovac i posjednik.

Pry parna tvornica za bojadiranje, pranje i kemikočišće odjela na suho

M. DOMIĆA

Split, br. 355.

Primaju se odjela za komičko čišće kao: obična, uresna, za šetnju, kazalište i plesov. Osim toga zastore, prostrane, rukavice od kože itd., razumije se sve u cijlini čisti se sa strojem „UNIVERSAL“. Isto tako parno bojadirano, gore navedenih predmeta.

Preporuča se svakome ovo zgodno i koristno poduzeće.

Za Šibenik prima i predaje:

JULIO RAGANZINI

1. IX. Glavna ulica.

Veliko skladište gotovih odiela za gospodu

Saison 1909–1910

* * * Pio Terzanović * Šibenik * *

Javljam štovanomu građanstvu, da mi je ovih dana prisjela od jedne glasovite krojačnice velika kolikoča gotovih odiela i kaputa za gospodu. Ova se odiela osobito odlikuju radi izvanredno elegantna kroja i umjerenosni cijena, tako da sam u mogućnosti svakom zahtjevu udovoljiti.

Preporučujem se bilježim se veleštovanjem

Pio Terzanović.

Hrvatska tiskara u Šibeniku

preporučuje svoje bogato obnovljeno skla-
dište tiskanica za občine i župne uredje.

Naručbine se obavljaju brzo i
tačno a cijene su vrlo umjerene.

Najmodernije posjetnice i vjenčane karte uz
vrlo umjerene cijene izradjuje

Hrvatska tiskara u Šibeniku.

I. hrv. tvornica voštanih svieća Vlad. Kulića u Šibeniku.

Hrvatska Vjeresijska Banka - Podružnica - Šibenik.

Bankovni odjel

Dionička glavnica

K 1,000.000

prima uložke na knjižice u kontu ko-
rentu u ček prometu; ekskomptuje
mjenje.

Obavlja inkaso, pohranjuje i upravlja
vrednine. Devize se preuzimaju naj-
kulantnije. Izplate se svim mjestima
tu i inozemstvu obavljaju se brzo
i uz povoljne uvjete.

Mjenjačnica

Zalagaonica

daje zajmove na ručne zaloge, zlatne i srebrne predmete, dragi kamenje,
i t. d. uz najkulantnije uvjete.

kupuje i prodaje državne papire, razteretnice, založnice, srećke, valute, kupone. Prodaja srećaka na obročno odplaćivanje. Osiguranje
proti gubitku kod ždržebanja. Revi-
zija srećaka i vrijednostnih papira
bezplatno. Uvođenje kupona bez
odbitka.